

Phụ lục IV:

HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH TĂNG CƯỜNG BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG, AN TOÀN THỰC PHẨM VÀ CẤP NƯỚC SẠCH NÔNG THÔN TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI GIAI ĐOẠN 2021-2025

(Kèm theo Công văn số /BNN-VPĐP ngày / /2022 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn)

Căn cứ Quyết định số 925/QĐ/TTg ngày 02/8/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình tăng cường bảo vệ môi trường, an toàn thực phẩm và cấp nước sạch nông thôn trong xây dựng nông thôn mới (NTM) giai đoạn 2021-2025 (*Chương trình 925*); Quyết định số 07/QĐ-BCĐTW-VPĐPNTM ngày 17/10/2022 của Ban Chỉ đạo Trung ương các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025 ban hành Kế hoạch triển khai Chương trình 925, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tập trung chỉ đạo thực hiện một số nội dung sau:

1. Rà soát và ban hành Kế hoạch triển khai Chương trình

Căn cứ mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm của Chương trình, khẩn trương chỉ đạo các sở, ngành liên quan rà soát, tham mưu xây dựng và hoàn thiện Kế hoạch cấp tỉnh để triển khai Chương trình. Kế hoạch được xây dựng trên cơ sở xác định các mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm, ưu tiên về bảo vệ môi trường nông thôn, cung cấp nước sạch và an toàn thực phẩm cần thực hiện trong giai đoạn 2021-2025 phù hợp với thực tiễn tại địa phương; đưa ra các nội dung, nhiệm vụ thuộc Chương trình để huy động nguồn lực thực hiện.

Kế hoạch cần làm rõ các nội dung thực hiện gồm: (i) các mô hình thí điểm đề nghị Trung ương hỗ trợ; (ii) các mô hình hiện có cần nhân rộng tại địa phương; (iii) các nhiệm vụ khác của Chương trình 925 thuộc Chương trình MTQG xây dựng NTM; (iv) các nội dung có thể lồng ghép vào các chương trình, dự án, kế hoạch... của địa phương để đạt được các mục tiêu của Chương trình 925. Trong đó, cần phân công nhiệm vụ cho Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Tài nguyên và Môi trường và các sở, ngành, địa phương gắn với thời hạn, tiến độ cụ thể để triển khai thực hiện các nhiệm vụ của Chương trình 925; huy động sự vào cuộc của các tổ chức chính trị - xã hội, doanh nghiệp, cộng đồng, người dân trong thực hiện Chương trình 925. **Thời hạn hoàn thành trước ngày 31/12/2022.**

2. Rà soát, hoàn thiện cơ chế chính sách, giải pháp và bố trí nguồn lực thực hiện Chương trình 925 trên địa bàn

Thực hiện việc rà soát, hoàn thiện cơ chế chính sách, giải pháp thực hiện Chương trình trên địa bàn, trong đó tập trung vào việc ban hành các cơ chế, chính sách hỗ trợ đặc thù cho công tác bảo vệ môi trường, an toàn thực phẩm và cấp nước sạch nông thôn phù hợp với điều kiện của địa phương; rà soát, xây dựng các tài liệu hướng dẫn kỹ thuật, quản lý, vận hành đối với các nội dung của Chương trình (*đặc biệt là việc lồng ghép các nội dung của Chương trình 925 vào hương ước, quy ước, quy chế các cấp của địa phương*), làm căn cứ để triển khai thực hiện.

Ngoài ra, các địa phương cần chủ động bố trí nguồn vốn từ ngân sách nhà nước (*trung ương, địa phương*) và huy động nguồn xã hội hóa để thực hiện các nội dung của Chương trình 925, phần đầu đạt được các mục tiêu đề ra.

3. Xây dựng và triển khai thực hiện các mô hình thí điểm

a) Nội dung thực hiện:

- Đề xuất mô hình thí điểm cần thực hiện trên địa bàn tỉnh trên cơ sở xác định cụ thể nội dung, địa điểm, tổng kinh phí (*NSTW, NSDP và các nguồn huy động hợp pháp khác*)... của từng mô hình thí điểm; gửi đăng ký về Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để đề xuất hỗ trợ Trung ương từ ngân sách trung ương (*mẫu đề xuất mô hình thí điểm kèm theo*).

- Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổng hợp đề xuất của các địa phương; tổ chức lấy ý kiến và hoàn thiện theo góp ý của các Bộ, ngành có liên quan (*theo từng nhóm mô hình*) và phê duyệt danh mục mô hình thí điểm.

- Trên cơ sở danh mục mô hình thí điểm được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phê duyệt, các tỉnh phê duyệt các mô hình; bố trí kinh phí đối ứng và huy động nguồn xã hội hóa để thực hiện các mô hình theo cam kết.

- Triển khai thực hiện các mô hình, tổ chức kiểm tra, đánh giá định kỳ và đột xuất theo quy định.

- Báo cáo tiến độ, kết quả thực hiện các mô hình về Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và các Bộ, ngành có liên quan (*theo từng nhóm mô hình*) để giám sát thực hiện.

- Tổng kết, đánh giá việc thực hiện các mô hình thí điểm, làm cơ sở đề đề xuất cơ chế chính sách, công nghệ, cơ chế quản lý vận hành các mô hình tương tự trong cả nước.

b) Yêu cầu đối với mô hình thí điểm:

- Phù hợp với điều kiện của từng địa phương, góp phần xây dựng nông thôn mới trên địa bàn xã, huyện;

- Có giá thành hợp lý, thân thiện với môi trường;

- Kỹ thuật vận hành đơn giản, chi phí vận hành, bảo dưỡng thấp và có thể bàn giao cho cộng đồng quản lý, vận hành;

- Thuộc danh mục mô hình thí điểm do Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phê duyệt, thuộc các vấn đề trọng tâm theo Quyết định số 925/QĐ-TTg.

c) Kinh phí thực hiện các mô hình thí điểm của Trung ương được bố trí từ vốn sự nghiệp được giao từ ngân sách trung ương giai đoạn 2023-2025 (*bố trí riêng để thực hiện các mô hình thí điểm thuộc Chương trình*), nguồn vốn đối ứng từ ngân sách địa phương và huy động các nguồn vốn xã hội hóa hợp pháp theo quy định hiện hành.

4. Tổ chức nhân rộng các mô hình hiện có về cấp nước, bảo vệ môi trường và an toàn thực phẩm

- Đánh giá các mô hình về cấp nước, bảo vệ môi trường và an toàn thực phẩm đã được triển khai trên địa bàn tỉnh, thành phố; xác định các mô hình có hiệu quả cần nhân rộng.

- Lựa chọn, phê duyệt và triển khai thực hiện các mô hình thuộc thẩm quyền của các địa phương.

- Bố trí vốn thực hiện các mô hình từ vốn sự nghiệp được giao từ ngân sách Trung ương giai đoạn 2023-2025 (*được phân bổ cho các địa phương theo hệ số chung*) và nguồn đối ứng từ ngân sách địa phương thực hiện Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới. Đồng thời, xác định các giải pháp huy động các nguồn vốn từ các doanh nghiệp, cộng đồng; chỉ đạo lồng ghép các nguồn vốn hỗ trợ từ các chương trình, dự án trên địa bàn, đặc biệt là 02 Chương trình mục tiêu quốc gia còn lại để thực hiện các mô hình.

5. Truyền thông, nâng cao nhận thức cộng đồng và tập huấn, nâng cao năng lực thực hiện Chương trình 925

- Tiếp tục triển khai và nhân rộng mô hình tuyên truyền viên bảo vệ môi trường cấp cơ sở; xây dựng tài liệu, ấn phẩm truyền thông phù hợp với nhu cầu của các nhóm đối tượng.

- Xây dựng các chương trình chuyên đề, chuyên mục định kỳ về bảo vệ môi trường, an toàn thực phẩm và cấp nước sạch nông thôn, phát sóng định kỳ trên các đài truyền hình, truyền thanh, báo viết, báo điện tử; tổ chức các tọa đàm, diễn đàn về bảo vệ môi trường, an toàn thực phẩm và cấp nước sạch nông thôn.

- Phát động các phong trào thi đua chuyên đề; biểu dương, tôn vinh, khen thưởng đối với tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc, có giải pháp, sáng kiến nhằm giảm thiểu ô nhiễm, cải thiện môi trường, đảm bảo an toàn thực phẩm và cấp nước sạch nông thôn.

- Tổ chức cuộc thi nông thôn sáng, xanh, sạch, đẹp.

- Xây dựng và triển khai kế hoạch bồi dưỡng, tập huấn, nâng cao năng lực về bảo vệ môi trường, an toàn thực phẩm, cấp nước sạch cho cán bộ nông thôn mới các cấp và người dân.

6. Lồng ghép các nội dung của Chương trình 925 trong các nhiệm vụ, giải pháp về bảo vệ môi trường của các bộ, ngành và địa phương

Bên cạnh việc triển khai các mô hình, đề nghị các bộ, ngành và địa phương chủ động rà soát các nội dung, giải pháp của Chương trình 925 để lồng ghép thực hiện trong các nhiệm vụ, giải pháp của các bộ, ngành và địa phương nhằm phát huy tối đa các nguồn lực thực hiện (*nguồn vốn lồng ghép, vốn xã hội hóa...*); hạn chế sự chồng chéo trong triển khai thực hiện Chương trình.

7. Kiểm tra, giám sát, đánh giá và tổng kết thực hiện Chương trình

- Tổ chức kiểm tra, giám sát, đánh giá kết quả thực hiện các nội dung của Chương trình. Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương chủ trì, phối hợp với các cơ quan có liên quan, định kỳ và đột xuất tổ chức kiểm tra, giám sát, đánh giá kết quả thực hiện các mô hình thí điểm và kết quả thực hiện

Chương trình tại các tỉnh, thành phố. Cơ quan thường trực Chương trình tại các tỉnh, thành phố chủ trì, phối hợp với các sở, ngành liên quan và địa phương định kỳ tổ chức kiểm tra, giám sát, đánh giá và tổng hợp kết quả triển khai Chương trình.

- Định kỳ hằng năm, báo cáo tiến độ, kết quả triển khai thực hiện các mô hình và kết quả thực hiện Chương trình 925 về Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (thông qua Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương), Bộ Tài nguyên và Môi trường và các Bộ, ngành có liên quan để tổng hợp, báo cáo Trưởng Ban Chỉ đạo Trung ương các chương trình MTQG.

- Hoàn thiện, phổ biến, chuyển giao kết quả thực hiện các nội dung của Chương trình 925 đến các đối tượng hưởng thụ.

- Tổ chức Hội nghị tổng kết thực hiện Chương trình 925 trên địa bàn tỉnh, thành phố./.